

Gospodarski svet bo sklepal o važnih gospodarskih problemih okraja

Po reorganizaciji ljudskih odborov je gospodarski svet imel že dve seji, na katerih je razpravljala predvsem o proračunu okrajnega ljudskega odbora in o proračunu občin. Ob teh razpravah pa je načel še vrsto gospodarskih vprašanj, predvsem s področja kmetijstva.

Da bi bilo delo sveta bolj plodovito, je gospodarski svet na zadnji seji imenoval odbor za finance in odbor za kmetijstvo. Odbor za finance sestavljajo: tov. Vidmar Franc, direktor Narodne banke in član gospodarskega sveta, kot predsednik odbora, Urbančič Boris, direktor »Petovlje« Ptuj, Vogrinc Janko, predsednik mestne občine Ptuj, Krajnc Jože, revizor OZZ Ptuj, in Vidic Jože, tajnik občine Trnovska vas. V odbor za kmetijstvo pa je gospodarski svet imenoval: tov. Babiča Netka, direktorja kmetijskega gospodarstva Zavrč, tov. Ing. Starkla Milana, agronoma na OZZ Ptuj, tov. Molana Vinkota, kmetijskega tehnika na OZZ Ptuj, tov. Retelja Alojza, direktorja kmetijskega gospodarstva Dornava, in tov. Ureka Antona, kmetovalca iz Mestnega vrha.

Po vsej verjetnosti bo gospodarski svet postavil na prihodnji seji še odbor za industrijo in obrt in odbor za zadeve s področja trgovine, gostinstva in turizma. Naloga odborov je, da proučuje posamezna vprašanja in pripravljajo rešitve iz delovnega področja sveta.

Tokrat bomo seznanili naše bralce le s vprašanji, ki jih proučuje odbor za kmetijstvo in gozdarstvo.

Osnredni problem kmetijskega vprašanja je dvig in pocenitev proizvodnje, kar predstavlja zlasti za nekatera področja ptujskega okraja še svojevrstno

pereč problem. Najaktualnejša naloga gospodarskega sveta odnošno odbora za kmetijstvo trenutno je temeljita in dosledna borba za zaščito rastlin pred katastrofalnimi škodljivci: kaparjem, koloradskim hroščem in murvinim prelcom. Gospodarski svet je v te svrhe že določil preko pol milijona dinarjev kot pomoč pri nabavi zaščitnih sredstev proizvajalcem, ki že imajo okužena krompirišča. Zelo važno je vprašanje obnove sadovnjakov in vinogradov. Posebna komisija za rajonizacijo že posluje in pripravlja načrte, o katerih bo gospodarski svet že v prihodnjem mesecu razpravljala.

Naslednja naloga, s katero se odbor za kmetijstvo bavi, je vprašanje smotrne uporabe finančnih sredstev, ki so po proračunu okrajnega ljudskega odbora namenjene za dvig kvalitete v živinoreji.

Močvirnata zemljišča in relativna gozdna tla predstavljajo v ptujskem okraju pravačta pomembna faktor za dvig poljedelske proizvodnje. Zato bo odbor za kmetijstvo predlagal gospo-

darskemu svetu način izvršitve potrebnih lokalnih melioracij in regulacij. O vseh, zlasti pa o navedenih vprašanjih, bo potrebno še v večji meri zainteresirati upravne odbore kmetijskih združenj, ki so kot gospodarska organizacija v kmetijstvu prvenstveno dolžni razvijati gospodarsko iniciativo in dajati pomoč našemu kmečkemu proizvajalcu.

Smotnejša obdelava razpoložljivih kmetijskih površin in naprednejše gospodarjenje v kmetijstvu, ki se poslužuje vseh vrst mehanizacije, pa bo zahtevala precejšnje znanja, ki ga naši kmečki sinovi nimajo v dovoljni meri. Da bi tudi to vrzel odpravili, je prišel gospodarski svet do zaključka (sklepa), da se ustanovi v ptujskem okraju kmetijska šola. Odbor za kmetijstvo že proučuje, na katerem posestvu naj se šola osnuje, ali v Dornavi, Zavrču, ali v Podlehniku. Pravtako je potrebno proučiti še, ali naj bo šola s splošnim kmetijskim poukom, ali pa specializirana le na nekaj kmetijskih strok. Vprašanje se zelo resno in vestransko proučuje s ciljem, da se prične s poukom po možnosti že v jeseni. P. A.

Čuvajmo žito pred požarom!

V vrsti ukrepov, s katerimi je zavarovana preskrba delovnega ljudstva z živilom, so tudi ukrepi za zaščito posevkov pred požarom. Žitni fond je odločilne važnosti za preskrbo prebivalstva. Zato ne smemo pustiti, da nam uniči požar žitni pridelek ob času, ko dozoreva žito ali celo ob žetvi in mlačvi sami, temveč moramo najskrbneje upoštevati

vse, karkoli lahko prepreči požarno nevarnost.

Z odredbo predsednika vlade FLRJ (Ur. l. FLRJ št. 62/502-48) in Navodila za izvajanje odredbe (Ur. l. LRS št. 22-142/49) so predpisani nekateri važnejši ukrepi, ki so zanesljivo jamstvo za večjo požarno varnost ob žetvi in mlačvi. Takli ukrepi so:

1. Vsaj tri tedne pred žetvijo — pa dokler ni žetev končana in požeto žito spravljeno z njive, morajo občinski ljudski odbori s sodelovanjem prostovoljnih gasilskih društev in množični organizaciji organizirati v svojem območju nepretrgano nadzorstvo nad polji, zasejanimi s strniščnimi posevki. Posebno je treba paziti na večje kompleksne žitne polje (zadrage in drž. posestva). Na žitna polja, ki ležijo ob železniški progi, morajo paziti železniški progovni čuvaji.

2. Od začetka zorenja strniščnih posevkov, pa dokler ni žetev končana in požeto žito pospravljeno, je prepovedano kuriti na prostem v bližini njiv, ki so zasejane s takimi posevki.

Na kraju, kjer se mlati, je prepovedano kuriti, uporabljati odprte svetilke in kaditi. Na takem kraju je treba pripraviti vodo za gašenje požara in druge pripomočke, in sicer od začetka pravljanja posevkov in skladanja kop do konca mlačve.

3. Skupna mlačev se sme opraviti samo na kraju, ki ni v bližini gozda, železniške proge, tovarniškega dimnika, stanovanjske hiše, električnega voda visoke napetosti ali kakšnega drugega objekta, ki bi utegnil zanetiti požar.

4. Na prostoru okrog mlatinice na električni, benzinski ali parni pogon ne sme biti slame in drugih vnetljivih snovi. Parni stroji morajo biti najmanj 5 m oddaljeni od kop in postavljeni na nasprotni strani, od katere piha veter, tako da se dim ne kadí proti kopl.

Vozovi, ki so naloženi s snopjem, pripravljanim za mlačvo, morajo biti drug od drugega najmanj 10 m. Omlačeno žito se mora sproti odvažati, slama pa odvažati na prostor, ki je oddaljen vsaj 30 m od mlatinice oziroma najbližjega voza, naloženega s snopi.

Mlatenje ob razsvetljavi z odprto lučjo in kajenje na prostoru, kjer je spravljena slama ali so postavljeni vozovi, naloženi s snopi, je najstrožje prepovedano. Če se uporablja za nočno razsvetljavo električna luč, mora biti žica v kablu, žarnica pa zavarovana z zaščitnim steklom in mrežo.

Če se stalno mlati na določenem prostoru, mora biti pripravljena v neposredni bližini večja zaloga vode, posede za obiljanje, požarni kavliji, vile, krampi in lopate. Najbližja prostovoljna gasilska četa mora na takem prostoru imeti stalno službo in orodje (brizgalno) v pripravljenosti.

5. Če nastane požar na njivi, ki je zasejana s strniščnimi posevki ali na kraju, kjer se mlati, mora tisti, ki požar opazi, pogasiti požar ali ga omejiti. Če tega ne more, pa čim hitreje obvestiti najbližjo gasilsko četo, ljudsko milico in občinski ljudski odbor.

6. Če nastane požar večjega obsega, odredi občinski ljudski odbor, da morajo državljani z njegovega območja sodelovati pri gašenju požara tako sami, kakor tudi s prevoznimi sredstvi in orodjem. Kdor je poklican k gašenju požara, se mora pozivu odzvati, dati na razpolago svoja prevozna sredstva, orodje in pripomočke-priprave ter ravnati po navodilih tistega, ki vodi gašenje.

7. Kadar traja mlatenje več dni zaporedoma, je treba pripraviti pred začetkom dela vse varnostne ukrepe za požar. Osebe, ki je zaposlene pri mlačvi, mora poznati ukrepe za pre-

Tudi letos bomo proslavili „DAN VSTAJE“ s pohodom partizanskih patrolj

Ptuj, 2. julija (JV). Za letošnje praznovanje »Dneva vstaje«, 22. julija, bo tudi tokrat na pobudo organizacije ZB NOV v dnevih 14., 15. in 16. julija t. l. pod vodstvom okrajnega štaba pohod partizanskih patrolj skozi okraj Ptuj, ki bo začel s prevzemom bojne zastave na meji med ptujskim in ljutomerskim okrajem in bo končal na meji med ptujskim in celjskim okrajem, kjer bo predana bojna zastava patrolj iz celjskega okraja.

Pohod in operacije partizanskih patrolj bodo skozi Ormož, Zavrč, Cirkulane, Leskovec, Podlehnik, Majšperk in Stoperce.

V partizanskem pohodu bodo sodelovali člani ZB NOV, pripadniki predvojaške vzgoje, borci NOV in rezervni oficirji JLA. Krajevne zveze NOV bodo skupno z množičnimi organizacijami v Zavrču, Podlehniku in Majšperku organizirale mitinge s kulturnim programom.

Okrajni štab za pohode partizanskih patrolj je že izdelal okvirna navodila za pohod. Krajevne organizacije ZB NOV pa bodo še izdelale podrobnejše programe za pohod, kakor tudi za mitinge.

Ptuj, 29. junija (LP). Danes dopoldne je začel obratovati pri tukajšnjem podjetju »Slovenija vino« moderni stroj za pranje, razkuževanje, polnjenje z vinom in za mašenje steklenic, ki je prvi te vrste v Jugoslaviji. Na otvoritveno svečanost je kolektiv podjetja »Slovenija vino« povabil lokalne predstavnike oblasti, Partije, JLA, množični organizaciji in kolektiv izvoznega podjetja »Slovenija vino« iz Ljubljane.

Izkušnje s svetovnega in domačega trga z vinom so zahtevale občutno spremembo v doseganem načinu stekleničenja kvalitativnih vin in to vprašanje je podjetje tudi zadovoljivo rešilo. — Trvdika Seitz — Kreuznach v Zahodni Nemčiji je dobavila podjetju »Slovenija vino« dva stroja, od katerih je prvi v Ptujju že začel obratovati, drugi pa bo montiran v podjetju v Ljubljani. S kapaciteto 2000 steklenic na uro je podjetje pridobilo možnosti za vsestransko zadovoljitev domačih in inozemskih kupecv ter potrošnikov. Na tem stroju je mogoče polniti na tekočem traku steklenice z vsemi vrstami alkoholnih in brezalkoholnih pijač. Prihranitev 29 delovnih moči in znižanje produkcijskih stroškov za tovrstno delo bo omogočilo podjetju, da se bo ob doseganem številu zaposlenega osebja začelo baviti tudi z izdelavo in polnjenjem brezalkoholnih pijač in sadnih sokov.

S tolikšno kapaciteto novega stroja je dosežen tudi velik preobrat v trgovini z vinom v korist potrošnikov. Polnjenje in plombiranje steklenic s prist-

lane, Leskovec, Podlehnik, Majšperk in Stoperce.

V partizanskem pohodu bodo sodelovali člani ZB NOV, pripadniki predvojaške vzgoje, borci NOV in rezervni oficirji JLA. Krajevne zveze NOV bodo skupno z množičnimi organizacijami v Zavrču, Podlehniku in Majšperku organizirale mitinge s kulturnim programom.

Okrajni štab za pohode partizanskih patrolj je že izdelal okvirna navodila za pohod. Krajevne organizacije ZB NOV pa bodo še izdelale podrobnejše programe za pohod, kakor tudi za mitinge.

Pri „Slovenija vino“ v Ptujju napolnijo v eni uri 2000 steklenic

nim vinom v zadovoljivih količinah bo onemogočilo gostinskim obratom, da bi maličili kvaliteto in izvor vina, kakor je to bilo doslej marsikje, seveda vedno na škodo potrošnikov; zmanjšalo bo potrebo po dobavah vin v sodih, kar veže konsumente na večje količine iste kvalitete in jim onemogoča izbiro, zlasti če gre za vino kot sestavni del ljudske prehrane. Seveda bo preprečilo tudi možnosti prodaje neprirodnih vin v steklenicah.

Direktor podjetja »Slovenija vino« iz Ljubljane tov. Dev je gostom razkazal vse kletne prostore in obrate ptujskega podjetja ter stroje in jim razložil celotni postopek z vinom od vinogradnika do potrošnika ter prikazal velik sloves, ki ga uživajo naša vina v evropskih in prekomorskih državah.

Delovni kolektiv podjetja »Slovenija vino« je zelo vesel moderniziranja svojih obratov, saj bo z novimi možnostmi izdelave in stekleničenja sadnih sokov in brezalkoholnih pijač doprinesel nov delež k izpolnjevanju potreb delovnih ljudi naše domovine in vsega sveta ter k širitvi svetovnega slovesa za naše vinogradništvo. Naši vinogradniki iz Haloz, Sloven. goric, Ljutomerčani in drugi bodo vedno bolj ponosni, da so pridli potom svojega kvalitetnega pridelka na vsa svetovna tržišča.

Po ogledu obratov so gosti iz Ljubljane obiskali še grad Borl in si ogledali iz neposredne bližine tudi haloške griče.

Upoštevanje prometnih predpisov varuje življenje in imovino

V sindikalnem domu železničarjev Ptuj se je vršila konferenca vseh vodij železniških edinic ptujskega okraja, skupno z organi ljudske oblasti, kjer so se pretresali problemi v zvezi s kršenjem predpisov o vzdrževanju reda in discipline na železnicah.

Uredba o redu in varnosti na železnicah je izšla v Uradnem listu FLRJ št. 30/50, vendar se prebivalstvo ne ravna po njej, čeprav predvideva občutne kazni za kršilce. Z ozirom na to, da se stalno dogajajo nesrečni slučajji potujočega občinstva, pri katerih je mnogo človeških žrtv in velika materialna škoda, je tako od strani direktije železnice kot od strani notranje uprave zahtevano točno izvajanje predpisov Uredbe in postopek proti kršilcem.

Glavni prestopki na odseku proge Strnišče—Središče so sledeči: Na postaji Strnišče-tovarna izstopa pretežna večina delavstva na nasprotni strani vlaka in odhaja po nedovoljenih poteh na svoja delovna mesta, deloma preko vagonov, deloma ob progi. Prav tako se po teh poteh vračajo na popoldanske vlake.

Na dravskem mostu neupravičeno ribarijo predvsem ptujski ribiči, prehajajo preko mosta civilne in vojaške osebe brez odobrenja.

Na postaji Ptuj prehajajo ljudje preko železniške proge na več mestih med Masarykovo cesto in Rožnikom, čeprav je prehod pod grajskim mostom; uporabljajo pot ob progi od cestnega prehoda na Ormoški cesti do postajnega poslopja, preskakujejo ogr-

jo na Masarykovi cesti in jo s tem namerno poškodujejo zlasti pri jutranjih vlakih, prihajajo na peron brez veljavne prevoznega izkaza in brez peronske karte, uporabljajo pota skozi vozovno-tehnično delavnico, pobirajo staro železo na železniškem območju, uporabljajo pesniški most pri kopanju in prehod preko železniškega mosta čez Lento pri Ormožu.

Na postaji Ormož izstopajo iz vlakov na nasprotni strani, prečkajo tire pri vozečih vlakih, se zadržujejo nepoklicani na postajnem območju, prihajajo, zlasti spremljevalci, na peron brez peronskih kart.

Na postaji Središče namerno poškodujejo zapornice, odtujujejo železniško imovino iz deponiranih pokvarjenih vozov.

Na celotnem poteku proge poškodujejo signalovarnostne naprave, poškodujejo steklo, odstranjujejo vodilne koleške žicovoda in poškodujejo izolatorje telefonskotelegrafskih vodov.

Navedeni prestopki se stalno ponavljajo in v interesu prebivalstva in potujočega občinstva opozarjamo vse, zlasti stalne potnike z mesečnimi in tedenskimi kartami, da se podredijo železniškimi predpisom, ker imajo železničarji in organi ljudske milice nalogo, da vsak prekršek zasledujejo in obravnava. Ze v zgoraj citirani uredbi pa je tudi označena visina kazni, in sicer od 50 do 2000 din po vrsti prestopka.

Po končanih poročilih voditeljev železniških enot so dali svoja mišljenja in smernice šef uprave LM Ptuj, podpredsednik okraja Ptuj in šef kriminalnega oddelka in zastopnik direktije železnice.

V zaključnih besedah se je šef postaje Ptuj zahvalil vsem udeležencem konference za sodelovanje in izrazil željo, da bi naloge in sklepi padli na plodna tla, da se s tem obvaruje ljudska imovina in življenje državljanov pred nesrečami. —n.

Najboljše skupine in posamezniki na mladinskem festivalu so bili nagrajeni

V zadnji številki »Ptujškega tednika« smo objavili potek okrajnega mladinskega festivala, danes pa objavljamo dokončne rezultate v predpripravih in v nastopih na Okrajnem mladinskem festivalu. Od nastopajočih folklornih skupin je dosegla prvo mesto folklorna skupina Cirkovci, od pionirskih odredov v dramskem delu pionirji osnovne šole Cirkovci, od strelskih družen družina »Preskrbe« Ptuj, od fizikturnih skupin mladinske gimnazije Ptuj, kot najboljši organizaciji LMS sta aktivna LMS tovarne aluminija in Gradisa Strnišče. Vsem tem so se podelili pokali.

Okrajni komite LMS je v zvezi s predpripravami in izvedbo mladinskih festivalov po centrih podelil diplome naslednjim aktivom LMS, organizacijam, kolektivom in društvom: aktivu LMS šole učencev v gospodarstvu Strnišče, aktivu LMS tovarne glinice in aluminija Strnišče, aktivu LMS »Gradisa« Strnišče, aktivu LMS KDZ Trnčice, aktivu LMS Cirkovci, aktivu LMS Podlehnik, mladinski organizaciji Središče, aktivu LMS Grajena, aktivu LMS Markovci—Nova vas, aktivu LMS Rošnja, aktivu LMS sadjarsko-delovne zadruge »Osojnik«, aktivu LMS Bolnica Ptuj, mladinski organizaciji gimnazije Ptuj, Mestnemu komiteju LMS Ptuj, tovarniškemu komiteju LMS Strnišče, občinskemu komiteju LMS Polensak, učiteljskemu kolektivu Cirkulane, učiteljskemu kolektivu osnovne šole Ptuj, učiteljskemu kolektivu osnovne šole Breg, učiteljskemu kolektivu Desternik, učiteljskemu kolektivu Polensak, učiteljskemu kolektivu glasbene šole Ptuj, pionirskemu odredu osnovne šole Ptuj, pionirskemu odredu osnovne šole Breg, mladinski organizaciji šole učencev v gospodarstvu Ptuj, mladini glasbene šole Ptuj, pionirskemu odredu Hum, mladinski organizaciji gimnazije Ormož, pionirskemu odredu Hardek, vadiateljskemu zboru TD »Partizan« Markovci, vadiateljskemu zboru TD »Partizan« Ormož, vadiateljskemu zboru TD »Partizan« Središče, vadiateljskemu zboru TD »Partizan« Ptuj, folklorni skupini Markovci.

Pri kolestarskih uličnih dirkah je OK LMS sporazumno z ocenjevalno komisijo podelil naslednjim kolestarskim diplomam: I. Turisti — člani: Satan Mihael, Žlček Viktor, Gramc Ivan. II. Specialni — mladinci: Rožnik Janko, Kuvkovec Rado, Bračko Hinko. III. Specialni — člani: Poredak Milan — drž. Prvak Zagreb, Rozman Oskar, Podmilšak Franc in Sabud Josip.

Pri motornih dirkah je dosegel prvo mesto v ulični kriterijski vožnji kat. 250 in 350 ccm tov. Vesenjak Stanko iz Ptujja. V kat. 250 ccm je dosegel drugo mesto tov. Kranjc Franc in tretje mesto tov. Janžekovič Stane iz Ptujja. V kat. 125 ccm je dosegel prvo mesto tov. Kristovič Jože. Vsi navedeni kolestarski in motoristi so sprejeli nagrade in diplome.

Pri fizikturnih nastopih so bili najboljše naslednji člani in skupine: TD »Partizan«: Bedrač Valko iz Ormoža, Carli Katica, Vidovič Elica, Bajgot Nada, Vičar Erika, Korčič Anka, Ivkovič Matilda, Dobnik Anica, Čuš Jakob, Trugar Ivan, Zavadil Gizele in Habjančič Režika, vsi iz Ptujja, katerim se je podelilo pismene pohvale.

Od kulturno-prosvetnih skupin, ki so nastopale na festivalu, so se podelile pohvale in sicer: pevskemu zboru Murretinci, pevskemu zboru Starše, skupini mladih harmonikarjev iz Ptujja, tamburaškemu zboru iz Majšperka in pevskemu zboru iz Vidma.

Za požrtvovalno delo v mladinski organizaciji in aktivno delo pri predpripravih za mladinske dneve po centrih in za Okrajni mladinski festival v Ptujju OK LMS Ptuj izreka naslednjim tovarišem in tovarišicam pismene pohvale: Cobelj Mariji, Majcen Francu, Zemljak Mimiki, Kotnik Anici, Marin Franci, Jabločnik Maksu, Voljč Majdi, Segula Jožetu, Cobelj Mirotu, Mesieček Malčki, Borovinski Francu, Križančič Jožetu, Vodusek Francu, Petek Jožetu, Nemec Francu, Jurančič Liziki, Peklar Martinu, Šostarič Milanu, Vajsbaber Frediju, Rijavec Mariji, Zmauc Francu, Jug Milici, Barbo Francu, Lašič Vekoslavu, Ceci Franju, Salovičev Borisu, Kosmina Borisu, Murko Cirilu, Slavinec Jožetu, Horvat Katic, Oražen Anici, Gerečnik Anici, Kiki Gustiki, Carni Ludviku, Arnuš Marici, Strafela Jožetu in Srol Eli.

Zahvaljujemo se vsem organizacijam, podjetjem in društvom za pomoč, ki so jo nudili pri organizaciji festivala, predvsem pa naslednjim: Maučič Albertu, direktorju mehanične tkalnice in barvarne Ptuj, Potočnik Mirku, upravitelju SUG Strnišče, Knafelc Alojzu, upravitelju osnovne šole Cirkovci, Rebernak Francu, tajniku OOLP Ptuj, Šajn Ivanu, mladincu iz aktivna »Jože Lacko« Ptuj, Fras Jožetu, mladincu iz aktivna »Jože Lacko« Ptuj, Drevenšek Milanu, mladincu iz aktivna »Jože Lacko« Ptuj, Strafela Alojzu, Markovci, Strafela Tereziji, Markovci, Strafela Janezu, Markovci, Meznarič Janezu, Markovci, Obran Janezu, Markovci, Lesjak Antonu, Markovci, Stumberger Antonu, Markovci, Bovha Milki, Markovci, Zelenik Angeli, Markovci, Simonič Katarini, Markovci, Vidic Ivanu, Majšperk, Campa Antonu, Majšperk, Čelan Maksu, Majšperk, Serdinšek Maksu, Majšperk, Rajtner Francu, Rošnja, Kogler Lenčki, Janežovič, Sorah Gustlu, Grajena, Hojnik Jožetu, Braslavcl, Osrajnik Dragici, Starše, Viktori Srečku, upravitelju nižje gimnazije, Središče, Brazda Edvardu, Središče, Vaupotič Ferdu, Hardek, Boriko Greti, Ormož, Pišek Mimiki, Hum, Arsenjuk Ivanu, TD »Partizan«, Ptuj, Drabina Mišu, TD »Partizan«, Ptuj, Efedin Stevanu, Ptuj, Ljubec Danici, TD »Partizan«, Ptuj, Ljubec Francu, TD »Partizan«, Ptuj, Vajda Marici, TD »Partizan«, Ptuj, Zadravec Juriju, TD »Partizan«, Ptuj, Zega Jošku, TD »Partizan«, Ptuj, in Šarc Ladislavu, TD »Partizan«, Ptuj. OK LMS Ptuj.

Dr. Salda Zdenko:

Kaj pričakujemo od fluorografske akcije?

Ce se vprašamo, zakaj se je naša zdravstvena oblast odločila, da izvede fluorografsko akcijo v ptujskem okraju, je zato več razlogov.

Eden od vzrokov je gotovo ta, da je bila v letu 1951 smrtnost za tuberkulozo v ptujskem okraju zelo visoka in da zelo odstopa od slovenskega povprečja. Potek smrtnosti za tuberkulozo v ptujskem okraju je svojstven že od dobe po prvi svetovni vojni.

Na 10.000 ljudi je umrlo letno za tuberkulozo:

V letih	Okraj Ptuj	Slovenija
1921—1923	21,14	25,84
1933—1935	21,82	16,17
1949	5,9	4,9
1950	6,3	4,6
1951	12,29	6,09

Iz teh števil vidimo dvoje značilnosti.

Prvič, da smrtnost za tuberkulozo v ptujskem okraju po prvi svetovni vojni ni tako naglo padala kot v ostali Sloveniji, in drugič, da beležimo v zadnjih treh letih v ptujskem okraju nagel porast smrtnosti za tuberkulozo, tako da je ta v letu 1951 v ptujskem okraju še enkrat večja od slovenskega povprečja.

Nujnost fluorografske akcije narekuje tudi dejstvo, da se javlja protituberkuloznemu dispanzerju večina bolnikov nazmeroma kasno, čisto na žalost prekasno, da bi bili lahko deležni uspešne zdravniške pomoči. Temu je v glavnem vzrok nizek zdravstveno-prosvetni nivo prebivalstva. Vsekakor se ptujski okraj v zadnjih letih lahko pohvalja z lepimi uspehi v razvoju zdravstva na sploh, vendar je to vse skupaj le temelj za nadaljnje uspešno delo.

Do sedaj se je pisalo in govorilo v glavnem o prvem delu fluorografske akcije, t. j. o potrebi, da akcija zajame čim več prebivalstva. Protituberkulozni dispanzer pa je v glavnem poiskal, da uspešno izvede drugi del akcije, t. j. detajlno obdelavo vseh sumljivcev, t. j. vseh tistih, za katere bo prišla prijava, da zanje obstoja sum za tuberkulozno obolenje.

Kakšne rezultate pa so pokazale do sedaj slične akcije drugod? V Sloveniji se je pokazalo, da boluje v mestih za tuberkulozo 1 do 2% prebivalcev, na podeželju pa je ta odstotek še višji, t. j. preko 2%. Večji odstotek tuberkuloze na podeželju si razlagamo s tem, da je kmečkemu prebivalstvu zdravnik težje dostopen zaradi slabše zdravstveno-prosvetne vzgoje, ali pa zaradi prometnih in drugih težav.

Vsekakor pričakujemo, da bo odstotek novoodkritih tuberkuloznih obolenj v ptujskem okraju razmeroma visok. Protituberkulozni dispanzer bo moral ugotoviti, koliko od teh bolnikov mu je že znanih, oziroma nezanih. To bo merilo za njegovo doseženo uspešno, oziroma neuspešno delo.

NAPAKE PRI ZDRAVLJENJU PLJUČNE TUBERKULOZE

Jetika že dolgo ni več neozdravljiva bolezen. In vendar še vedno slišimo: jetičen je, saj mu ni pomoči. Praznovrje in zaostalost, ki se nas še tako oklepata pri takih dnevnih opravilih, seveda mračita naše poglede tudi pri zdravljenju in preprečevanju raznih bolezni. In tako tudi jetiko mnogi naši ljudje enostavno prištevajo k slabim božjim, ki jih je treba trpeti, proti katerim se ne da ničesar napraviti.

Pa ni tako. Če le bolnik pride dovolj rano na zdravljenje in če se res z voljo in potrebno vztrajnostjo zdravi, uspeh ne izostane. Poudarjam to predvsem zaradi tega, ker se pri nas še vedno dogaja, da mnogi bolniki na zdravljenju ne vzdržijo, da odklanjajo zdravljenje, zlasti odklanjajo česte neobhodne potrebne operacije. Prepustimo se domačemu zdravljenju, ki je večkrat povezano z neverjetnim praznovrjem v zdravilno moč raznih čajev, zelišč, mazil itd. Jetika pa gre svojo pot, dokler ne uniči pljuč in dovede do neizogibne smrti.

Kako pa zdravimo pljučno tuberkulozo v bolnišnicah in zdraviliščih? Je zdravljenje res tako težko in naporno? Prvo je ležanje in mirovanje v postelji. Pljučem je treba omogočiti čim večje mirovanje. Seveda, pljuča morajo delati vedno. S pranim košem se širijo, se tako napolnijo z zrakom in osvežijo kri s potrebnim kisikom, pri izdihu pa se skupno z grudnim košem zopet skrčijo in iztisnejo neuporabni zrak. Tako dihamo. Ali vedeti moramo, da je pljučem to delo treba opravljati pri mirovanju bolnika v postelji v 10, 20 celo v 100 krat manjši meri. S tem, da bolan organ miruje prej ozdravi. Ali ne držimo bolane roke ali noge pri miru, da bi prej ozdravila? Pljuča pri tuberkulozi večinoma ne bolijo in tako na žalost ni ničesar, kar bi bolnika opominjalo na pretežno nevarnost. Zato tudi v pogledu ležanja in mirovanja bolniki največ grešijo. Težko jih je prepričati o važnosti ležanja. Svojih pljuč ne vidijo. Zdravnik pa vidi na rentgenu nevarnost, vidi kako tuberkulozno vnetje napreduje, kako se sence na rentgenski sliki širijo, združujejo, kako nastajajo kaverne. Bolj se pljuča napreduje pri hoji in delu, večja je nevarnost, da se bo vnetje razširilo in manj je verjetno, da se bo pomirilo in izginilo.

Protituberkulozni dispanzer je torej živo zainteresiran za uspešno izvršeno fluorografsko akcijo. Pri tej akciji pripada njemu samemu v glavnem drugi del akcije, t. j. pregled vseh za tuberkulozno obolenje sumljivih bolnikov.

Vsekakor bo v tem primeru odigrala važno vlogo patronažna služba, kajti mnogi bodo izjavili, da se počutijo popolnoma zdravi in da smatrajo, da je vsak nadaljnji pregled odveč. Patronažna sestra bo take bolnike morala prepričati, da je tuberkuloza ravno radi tega zahrbitna bolezen, ker lahko bolnikovo trenutno dobro počutje pri že razviti bolezni bolnika vara in radi tega ne pride pravočasno zdravniku na pregled. Mnoge bo treba prepričati, da so tudi pregledi v protituberkuloznem dispanzerju brezplačni za vsakogar, ravno tako brezplačno pa je tudi zdravljenje vseh bolnikov z aktivno tuberkulozo. Mogoče bo kdo imel celo pomisleke, da je vse, kar je zastoni, verjetno sumljive vrednosti. Temu lahko odgovorimo, da so naše protituberkulozne ustanove, predvsem naša zdravilišča, na dostojni višini in da kljub temu, da zdravijo svoje bolnike brezplačno, lahko nudijo vsem sodobno zdravljenje. Naša ljudska oblast, ki nosi breme materialnih stroškov protituberkulozne borbe, se zaveda njenega velikega socialnega pomena.

Tuberkuloza moče iz delovnega procesa večinoma mlade, za delo najposobnejše ljudi. Zdravljenje tuberkuloze pa je dolgotrajno in drago. Čim kasneje odkrijemo bolnika, tem večji stroški nastanejo in tem slabši so izgledi za ozdravitev. Rano odkriti bolniki imajo v primerih z ostalimi neprimerno boljše izgledne in imajo nado na popolno ozdravljenje.

Uspešno izvršena fluorografska akcija nam bo pokazala, koliko tuberkuloznih bolnikov imamo v okraju, s tem bomo prvi dobili točen vpogled v razširjenost tuberkuloze v našem okraju. — Spoznali bomo vir okužbe in trudili se bomo ga odstraniti.

Glavna naloga protituberkuloznega dispanzerja pa bo v bodoče ta, da zajame ves kontakt, t. j. vse one, ki so živele skupno z novo odkritimi tuberkuloznimi bolniki. Vse te osebe bo treba redno vabiti na pregled v protituberkulozni dispanzer.

Upeljati bo potrebno tudi besežiranje, t. j. cepljenje proti tuberkulozi vseh novorojenčkov, da jih zaščitimo pred tuberkulozo. Koliko dela čaka vse naše protituberkulozne ustanove v okraju, je iz vsega navedenega razvidno. Uspešnost vsega našega prizadevanja pa je odvisna od tesne povezave naših zdravstvenih ustanov z ljudstvom. Kot zmagovalec iz te borbe pa bo izšel nov, zdrav rod, ki bo uspešno nadaljeval socialistično izgradnjo naše domovine.

Dopisi uredništvu

V Gorišnici zahtevamo popolno nižjo gimnazijo

Pred leti, ko je bila v Gorišnici ustanovljena sedemletka, pozneje reorganizirana v nižjo gimnazijo, smo se vsi veselili napredka; pazljivo smo sledili delu na gimnaziji, ucinim uspehom in se prepričali, da je gorišniška nižja gimnazija enakovredna drugim v mestu. Saj je učni načrt isti, le delo je na vasi težje; primanjkujejo predvsem učila, obstoječi inventar je zastarel, deloma že neuporaben. Kljub težavam so uspehi na primerljivi, kar nam dokazujejo dijaki, ki vsako obiskujejo razne srednje strokovne šole, pa tudi višje razrede na gimnaziji v Ptuj. Skratka, gorišniška nižja gimnazija si je pridobila svoj zaslužen sloves. Mnenja pa smo, da ni namen nižjih gimnazij skrbeti za potreben kader srednjih strokovnih šolam in višjim gimnazijam, pač pa predvsem, da dvigne splošno izobrazbo in kulturno raven delovnega ljudstva ter usposablja srednje kvalificirane kadre v produkciji od poljedelstva do vseh tipov industrije. Potreba je pokazala, podaljšati pouk na nižjih gimnazijah od treh na štiri leta. Kakor smo pa iz zanesljivih virov izvedeli, gorišniška nižja gimnazija ne bo deležna četrtega razreda. Ostala bo torej nepopolna, okrnjena. Ali ima taka ustanova sploh še kak smisel za obstoj? Mišljenja smo, da uspešno začeto prosvetno-kulturno delo ne sme običati sredi pota. Zakaj naj bi poslali naše sinove in hčerke na gimnazijo v Ptuj? Koliko izdatkov, koliko izgubljenega časa z vožnjami, da ne govorimo o ogrožanju zdravja. Najbolj žalostno pa je, da bodo mnogi primorani ostati doma, kar se bo v poznejših letih bridko maščevalo, ne glede na skupnost prizadevanj škola. Baje so trije vzroki za okrnitev nižje gimnazije v Gorišnici: premajhno število dijakov, ni potrebne učilnice in predavateljskega kadra. Z dobro voljo se da vse odpraviti. Djakov bo dovolj, saj se oglašajo celo iz Cirkulana; z reorganizacijo šolskih prostorov se lahko pridobi učilnic; res je, da primanjkuje učiteljskih moči, vendar bo izkušence tudi v tem primeru našel izhod s pomočjo Sveta za prosveto in kulturo. Ni nerešljivega problema in tudi problem učiteljskega kadra na naši nižji gimnaziji ne sme biti izjema. Imamo občutek, da se je učiteljski kolektiv z ravnateljem na čelu vse premalo ali sploh — iz nam nerazumljivih razlogov — ni poglobil v rešitvi problem, ki je za naše otroke življenjskega pomena. Zaradi tega prosimo OLO — Svet za prosveto in kulturo — da omogoči otvoritev četrtega razreda še v tekočem šolskem letu. Obrabamo se tudi na našega zveznega ljudskega poslance, generalajntnanta tov. Dušana Kvedra, na republikanskega ljudskega poslance tov. Donaja, kakor tudi na člane okrajne skupščine, ki bo predvidoma zasedala v prihodnjem mesecu, da se zavzamejo za pereč problem.

Gorišnica, 30. junija 1952.

Geč Ivan, v imenu prizadetih staršev.

V Vitomarcih ni vse v redu

Tovariš urednik! Res je, da je naš kraj precej oddaljen od Ptuja in da sta Gradišče in Cerkevjak še bolj. Kljub temu pa nam je nerazumljivo, zakaj moramo v naši trgovini v Vitomarcih plačevati vse precej dražje, kakor v imenovanih krajih. N. pr. moka stane v Cerkevjaku 28 din, pri nas pa 30, pasta za čevlje namesto 25 din 35, traki za čevlje 15 din več kakor v Gradišču, žemlja 11 din, torej na splošno vsi predmeti, ki so pri nas na prodaj, so pri nas dražji kakor drugje. Najzanimivejša pa je razlika n. pr. pri predpasniku, ki stane pri nas 600 din, pri Lenartu pa isto blago 300 din. Zakaj je taka razlika? Ali trgovinska inspekcija ne bo še tukaj kmalu napravila reda?

Vitomarci, 21. 6. 1952.

Fr. Rojs

Nekaj pripomb k delu folklorne skupine Markovci

Tovariš urednik! Glede na nastop folklorne skupine iz Markovca na okrajnem mladinskem festivalu v Ptuj, prosim, da objavite sledeče moje pripombe: Ne bi se ustavljal pri izvajanju plesov markovske skupine, ker je možno, da so za ta kraj značilni, ne morem pa zadržati v sebi odpora, ki je nastal zaradi njihovih noš.

Folklor je po nošah, govoru, plesu in drugem ogledalo nekakega kraja v preteklosti. Ali bi ne bilo boljše, če bi nastopajoče oblekle pristno lukarsko nošo, kakor so jo nosile njih matere in babice? Kakor je za gornje Dravsko polje značilna rumena ruta na glavi, je nenadomestljiva za lukarico bela

življamo taka bridka razočaranja prej lahkomišelnih bolnikov. In to še danes, ko je zdravljenje v bolnišnicah in zdraviliščih vsakemu dostopno, ker je brezplačno.

Tolikokrat čujemo, ko je še čas za uspešno zdravljenje, zlasti pri naših kmečkih bolnikih najrazličnejše izgore. Otroke ima, ne more v bolnišnico. Ali, kdo mi bo obdeloval posestvo, če se bom moral zdraviti v bolnišnici itd. Le kdo bo skrbel za otroke in obdeloval posestvo, ko bolanega očeta ali matere več ne bo? Ali ni to važnejše vprašanje?

Zdraviti svojo bolezen je dolžnost vsakega tuberkuloznega bolnika. To je dolžan skupnosti in svoji neporeadni okolici, ki je zaradi nalezljivih bolezni ogrožena. Naša država se trudi, da zatre tuberkulozo, na nas vseh je, da v tej plemeniti borbi sodelujemo.

Dr. Sušteršič, Ormož.

Kako se razvija novo trgovsko podjetje „Izbira“?

Okrajne gospodarske razmere so narokovale potrebo in dale pogoje, da se glede na decentralizacijo okrajne trgovske mreže v Ptuj pristopi k ustanavljanju novih drž. trgovskih podjetij, kot so bila ustanovljena »Zeleznina« in »IZBIRA«. Obe novi trgov. podjetji imata nalogo preskrbovati potrošnike na drobno in debelo.

Dne 7. aprila t. l. je bilo ustanovljeno trgovsko podjetje »IZBIRA«, v katerega sklop so prišle vse poslovalnice bivše Potrošniške zadruge z nameščenici. To podjetje je prevzelo 24. 5. t. l. poslovalnico »Gradiš« v Strnišču in na novo odprlo poslovalnico za manufakturno na Srbskem trgu št. 5 (bivši SNOJ). Danes ima to podjetje v svojem sklopu 2 skladišči, 8 raznih poslovalnic in 1 komisijsko trgovino, v katerih je z upravo nameščenih 43 uslužbencev. Gotovo je, da je kolektiv imel precej dela pri prevzemu poslovalnic in blaga od PZ in pri iskanju potrebnih lokalov zaradi sprostitev normalnega trgovskega poslovanja. V tem času je delovni kolektiv bil v polni zavesti, da je potrebno nujno razmišljati o volitvah delavskega sveta in upravnega odbora, kakor za izdelavo začasnega tarifnega pravilnika, v katerem se predvideva razdelitev gibljivega dela plač uslužbencem podjetja. V to svrhu sta bila dva množična sestanka, na katerih se je članstvu razložil Zakon o gospodarjenju z državnimi gospodarskimi podjetji po DS in UO, kakor tolmačenje Navodil za volitve DS.

Sindikalna podružnica je podala OLO v Ptuj svoj pismeni predlog, da se volitve DS izvedejo dne 4. 5. t. l., katere

so tudi v smislu Navodil izvedene. Volitve UO je kolektiv izvršil 10. 5. t. l. Trgovsko podjetje »IZBIRA« ima 11. članski DS in 5-članski upravni odbor. Za predsednika DS je kolektiv javno izvolil tov. Čeha Jožefa in za pred. sindikala UO tov. Budja Pavla. Te volitve in pa sam prevzem podjetja v kolektivno upravljanje je velikega pomena za del. kolektiv, predvsem zaradi tega, ker so vsi nameščenici bili prevzeti iz zadruga in državni sektor trgovine. Dejstvo je, da bo sindikalna organizacija v podjetju imela v bodoče dovolj gradiva in mnogo dela glede vzgoje in prevzgoje članstva. V povezavi z OPO v podjetju bo potrebno storiti zdrav in razgledan ter strokovno močan kader, ki bo moral na prijateljski in lojalni konkurenčni osnovi bitu resen in močan tekmeč nasproti delov. nemu kolektivu trgovskega podjetja »Preskrba« v Ptuj, ki ima še vedno vidno vlogo prvaka v tekmovalnih in merilu trgovskih podjetij na drobno v Sloveniji. Da bi kolektiv zmogel si pridobiti močne pozicije v tekmovalju in samem načinu boljšega dela od svojega konkurenta, je potrebno, da se v kolektivu zelo veliko razpravlja o dvigu delovne discipline in zavesti pri članstvu, sestanki kolektiva morajo biti najmanj enkrat mesečno in vsebinsko pripravljivi. Le s takim delom, to se pravi delom z množico, bodo uspehi tudi zagotovljeni pred našo ljudsko oblastjo kakor pred našim potrošnikom. Višji sindikalni organi pa naj bi pomagali del. kolektivu »IZBIRE« in večkrat pogledali v razvoj in delo kolektiva novega podjetja.

Ptujski Dečji dom za zdravje otrok

Ena značilnosti naše ljudske zdravstvene politike je poudarek na preventivnem zdravstvu, torej na preprečevanju bolezni. Posebno značilna za novo zdravstveno politiko pa je velika skrb države za zaščito mater in malih otrok.

Ta skrb se odraža poleg raznih zakonskih predpisov o zaščiti matere in otroka tudi v številnih ustanovah, ki služijo zaščiti matere in otroka, kot v posvetovalnicah za noseče žene, posvetovalnicah za matere, porodničnicah, otroških bolnišnicah, otroških dispanzerjih, dečjih domovih, jaslih, okrevališčih itd.

Te ustanove imajo namen predvsem preprečevati obolenje mater in otrok ter krepite njihovo zdravje. Zaščita pri otroku v najnevarnejši dobi do treh let je gotovo najbolj potrebna, ker pravilna nega v tej dobi preprečuje težke posledice slabega zdravja v poznejši dobi.

Temu namenu služi tudi Dečji dom v Ptuj, ki je bil ustanovljen koncem leta 1947. Od prvega sprejema 22. dec. 1947 do danes je bilo v oskrbi zavoda 229 otrok v starosti od 1 tedna do 3 let. Nekateri so bili v oskrbi daljši, drugi pa krajši čas, nekateri med njimi so preživeli polna tri leta v zavodu. Največ je otrok, ki nimajo pravega doma, otroci neporočenih zaplenjenih mater. Veliko je bilo zanemarjenih in

podhranjenih otrok, ki jih je vzela v oskrbo država in jih odgaja v Dečjem domu. Tu je našel marsikateri zapuščen otrok dobro nego ter bil resen pred hiranjem in propadom. Med otroci je bilo tudi nekaj nedonošenčkov, katerim je posvečena posebna skrb.

V zavod se sprejemajo tudi matere z dojenčki, če po porodu ali po odhodu iz porodniškega oddelka nimajo potrebnih sredstev in stanovanja, da bi preživele otroka in sebe.

Slabo izpričevalo pa si pišejo nekateri matere in očetje naših malčkov, ki pozabljajo, da imajo otroka, za katerega so dolžni plačevati oskrbino v Dečjem domu. Nekateri med takimi starši ne obiščejo svojega otroka, niti ne plačajo oskrbine tudi po dve ali tri leta. Stroški oskrbe so zelo visoki.

-kova.

V počastitev VI. kongresa so napovedali tekmovanje vsem mladinskim aktivom v okraju

Strnišče, 28. junija (SE). Na včerajšnjem mladinskem sestanku aktivna »Naselje« smo napovedali tekmovanje v čast VI. kongresa KPJ vsem mladinskim aktivom iz ptujkega okraja za dosego čimvečjih uspehov na ideološko-kovzgojnem, kulturno-prosvetnem, fizikalnem in administrativnem delovnem področju.

V tekmovalni napovedi smo postavili na prvo mesto nujnost, da se vsak član mladinskega aktivna seznanja z delom naše vlade, s slavno zgodovino naše Partije in SKOJ, s povojnimi napori za zgraditev socializma ter z borbo za pravilno prakso po načelih marksizma-leninizma.

Tekmovanje naj bi tudi pokazalo, kateri aktiv bo dosegel med 1. in 29. julijem večje uspehe pri delu predvojske vzgoje, fizikulture, šahovskih krožkov in kateri aktiv bo najbolje notranje uredil aktiv.

Poročila o tekmovalju bo prejel OK LMS v Ptuj in na koncu tekmovalja bo po ocenitvi uspehov objavljen tudi rezultat tekmovalja.

Boris Salovljev

V Sestržah ne sodelujejo vsi pri popravilni cesti

Sestrže, 28. junija (SB). Letos so se posamezniki v Sestržah zelo zanimali za popravilo ceste. Tudi pešpot Sestrže—Lešje je po dolgih letih zopet precej popravljena, izkopani so jarci ter navičeni gramoz. Ostalo je le še toliko nenaspisane poti, kolikor imamo tukaj ljudi, ki imajo živino, pa nočejo voziti gramozja na ceste, ki jih tudi sami uporabljajo. Prav takrat, ko je bilo napovedano prostovoljno delo na cestah, so si našli neke opravke, samo da niso sodelovali.

V Savinjskem so letos tudi popravili ceste, v kolikor so mogli zaradi malega števila živine navoziti gramozja. Če bi sodelovali vsi tisti, ki tukaj vozijo v vinograde in gozde, bi bila tudi ta cesta lepa in bi bilo lahko po njej voziti. Nekateri med našimi ljudmi v Sestržah in okolici se še ne zavedajo, da so lepe in uporabne ceste in poti v korist vsega prebivalstva in ne samo nekaterih najbolj zavednih in da jih zaradi tega morajo tudi vsi popravljati.

Dopisnite v Ptujski tednik!

Opustimo osipavanje koruze

Morda poročajo, da nam je čim manj go gospodarimo tako, da nam je čim manj go gospodarimo izhlapi v zrak, temveč da go potrebujemo kulturne rastline. Seveda bo marsikdo porekel: »Kako pa to, saj to vendar ni sod, kjer lahko na pipo točilo go potrebi več ali manj.« Pa si oglejmo to stvar:

Koristna vlaga dela v zemlji v glavnem dve poti: Kadar dežuje ali se topi sneg, se spušta iz zgornjih plasti v nižje, kadar pa se zgornja plast zemlje osuši, pa se po tankih cevkah — t. zv. »kapilarah« — dviguje na površino (slično kakor petrolej v svetiljki) in tam izhlapeva. To izhlapevanje je posebno močno v vročih in vetrovnih dnevih, ko se površina zemlje močno segreje ter takrat, če je zemlja zbita in ko se na njej napravi po močnem deževju trda skorja. V tem primeru so omenjene kapilarne cevke formirane do same površine zemlje in na njihovih vrhovih voda, kakor na štedilnikovi plošči, izhlapeva z neverjetno naglico. Na ta način zgubimo preko polovice vlage, ki se je nabrala v zemlji. To izhlapevanje vode pa lahko v veliki meri preprečimo z rahljanjem (okopavanjem) zgornjega sloja zemlje, s čem do primerne globine razbijemo s omenjenim sistem kapilarnih cevk in s tem omogočimo, da se voda dviguje le do višine korenin, kjer je iste srkajo. Ne dovolimo ji do vroče površine zemlje, kjer bi izhlapevala. To okopavanje je vsaj med vrstami ponoviti vedno izza močnega dežja, ko se je na površini zemlje naredila skorja, obenem pa s tem okopavanjem sproti uničenemu tudi plevel, ki nam prav tako iz zemlje črpa mnogo dragocene vlage in nam sicer tudi v drugem oziru povzroča veliko škodo.

Ce se sedaj vprašamo, ali je koruzo boljše večkrat med vrstami z okopalnikom rahljati — vse tako dolgo, dokler rast koruze to dovoljuje — ali pa jo bomo že po prvem okopavanju takoj osipali, je odgovor zelo enostaven. Za osipanje koruze ne govori niti eden od tehničnih vzrokov in tudi praksa je to nedvomno potrdila, če najmanj pa ta, da baje neopisana koruza že po najmanjšem viharju poleže. Z osipanjem koruze sicer praktično zaključimo nadaljnje delo okrog nege posevka, neopisno si pa s tem sami prizadejamo škodo, ker se nam takaj njiva razmeroma hitro zapleveli in smo nemočni pri daljšem uničevanju plevela ter razbijanju skorje, po drugi strani pa s samim osipanjem za več kot 1/3 povečamo površino izhlapevanja vode, kar je iz prednjih ugotovitev zelo važno.

Opustimo zato nepotrebno osipavanje koruze in ga nadomestimo z večkratnim rahljanjem (medvrstnim okopavanjem), vedno — a predvsem v suhih letih — vam bo posevek zato zelo hvaležen.

Ta agrotehnični ukrep ni vezan z nobenimi novimi stroški, ni nikakšna novost ali neprizkušeni eksperiment in ga zato osvojimo, kakor so to že storili napredni kmetovalci povsod drugod.

Molan V.

Žito v shrambi

Ing. Zorec Egon

V nekaj dneh bodo začele mlatilnice s svojim delom, žitni pridelek pa bo našel svoje mesto v žitni shrambi. Pri tem je najvažnejše, ohraniti pridelek v dobrem stanju do uporabe, kar traja glede enega dela pridelka skoraj vse do nove žetve.

V klasju se nahajajoče žito, kakor tudi izmlačeno, se zdi popolnoma suho, vendar se začne, ko ga prenesemo v shrambo, intenzivno »potiti«, močno dihati. Zrno je namreč žito telo, ki sprejema za svoje življenje potreben kisik iz zraka, kakor vsi drugi organizmi, in izdihuje ogljikov dioksid in vodo pri istočasnem nastajanju toplote. Vsako dihanje je oksiranje ali spajanje kisika z organskimi snovmi in ker je to v zvezi s tvorjenjem toplote, imenujemo dihanje tudi »počasno gorenje«. Dihanje je tem močnejše, čim višja je toplota ozračja, čim vlažnejše je zrno, čim večjo množino beljakovin ima in čim manjše je.

Ce je v snopju, ali pa že omlačeno v debeli plasti, se dihanje zaradi vedno zvišujoče se toplote in vlage bolj in bolj stopnjuje. Ce se takšna predebelata žitna plast pravočasno ne prežrači in razprostre, se lahko zaradi previsoke toplote, ki doseže včasih tudi do 80 stopinj C in več, žito popolnoma pokvari. Vlaga, ki ne more izhlapati, se kupiči v debeli plasti žita in pospešuje razmnoževanje raznih plesni in gnilobnih bakterij, ki se preživljajo z organskimi snovmi in zrnu. Z močnim dihanjem je v zvezi tudi v zvezi večja uporaba dragocenih, v zrnu nakopičenih hranljivih snovi, predvsem škroba.

Omlačeno žito je treba torej razprostrti v tanki plasti, debeli največ do 20 cm, ter ga v prvih dneh vsak ali vsak drugi dan premešati, da se prežrači. Po 14 dneh žito lahko zgrnemo v debelejšo plast, ki jo je pa treba še vedno vsak 14 dni premešati. Mehanje žita odprade šele pozimi, ko ima le še 15 do 17% vode.

Shramba za žito mora biti čista, suha in zračna. Tla ne smejo imeti špranj, ker se v njih radi vgnezdijo živalski in rastlinski škodljivci. Okna shrambe naj bo zamrežena.

H. V.

Vloga kulturnega delavca v socialistični družbi

»Potrebno je, da naša znanost zapusti zaprašene kabinete in da postane pomočnik v izgradnji naše domovine in vzgoji našega ljudstva. Treba je povezati znanost s produkcijo in ljudstvom. Umetniki naj prisluhnejo, kaj se dogaja okrog njih.«

E. Kardelj

Pravi umetniki in kulturni delavci so družbo, v kateri živijo in ji dajejo zgodovinski pečat. Kulturni delavec lahko raste in ustvarja le ob tesnem sodelovanju z ljudskimi množicami in sili na čelu razredne borbe delavkega razreda.

Ce pogledamo naše kulturne storitve po zmagi ljudske revolucije v novi Jugoslaviji, vidimo, da se predvsem mlajši rod dobro zaveda svojega poslanstva in dela, ki je potrebno, da izpolnimo velike vrzeli v kulturno-zgodovinskem razvoju do današnje dobe. Pogled v zgodovino nam jasno priča, da prav široke delavske mase niso bile deležne skrbi vladajočih krogov, da bi se izobrazile. Danes je vsakomur jasno, da so prav interesi vladajočih krogov zavirali kulturni razvoj delavskih množic iz razloga, da te množice ne bi spregledale in se strinile v borbo zoper izkoriščevalce, ki so živeli kot manjšina na račun večine. Jasno je torej, da je bila naloga večine kulturnih delavcev, ki so bili v službi buržoaznega razreda, ki ni dopuščal, da bi se naši umetniki in ostali kulturni delavci preveč približali delavskim množicam, služiti interesom vladajočega razreda, to je protiljudska.

Prav slično vlogo pa je v še večji meri odigrala v toku zgodovinskega razvoja cerkev. Cerkvi je kulturna zaostanost ljudstva zelo potrebna. Mističizem in slepo verovanje v dogme lahko pritegne samo take množice, ki so kulturno zaostale. Dokazov za to je dovolj. Kulturno zaostali narodi si še danes razlagajo znanstveno že odkrite prirodne pojave tako, kot da so stvarstvo višjih božjih bitij, ker si jih drugače ne morejo tolmáčiti in ker je za neizobraženega človeka to mnogo bolj preprosto in sprejemljivo.

Vse drugače pa sprejemajo dogajanja tiste ljudske množice, ki so kulturno na višji stopnji in ki odločno sprejemajo borbo proti mračnjastvu in zaostanosti. Iz vsega sledi, da je velikega pomena, kdo je nosilec oblasti v družbi, in da je borba za oblast delavskega razreda tesno povezana z borbo proti kulturni zaostanosti in proti izkoriščanju.

Pravi ljudski kulturni delavec in umetnik ne more nikoli pozabiti, kje je njegovo mesto. To se je pri nas posebno pokazalo v času narodnoosvobodilne borbe, ko so delavci, kmetje in intelektualci skupno trdno prišli za puško s svetlim ciljem, da izvojujejo zmago nad fašizmom in istočasno zmago delavskega razreda kot nosilca oblasti v novi socialistični družbi.

Večina naših kulturnih delavcev se je odzvala pozivu ljudstva in zamenjala pero in čopič s puško, da se ramo obrniti z našim delavcem bori za človeške, narodne in socialne dobrine. Ljudstvo take kulturne delavce spoštuje, medtem ko je na peščico kulturnih delavcev, ki niso poslušali tega poziva, pritisnilo pečat izdajstva in strahopetnosti.

Nagel politični in gospodarski razvoj v novi Jugoslaviji je zadal tudi kulturnim delavcem velike in častne naloge. Ljudska oblast nam ustvarja nove pogoje za kulturno delo. Posega tudi na-

čaj v zgodovino in nam prikazuje v novi luči velično Prešerna, Levstika, Cankarja ter vseh ostalih kulturnih delavcev, ki so se z ljudstvom borili proti zaostanosti in proti mračnjastvu. Nove šole, inštituti, tečajji, galerije, muzeji, gledališča, glasbene šole itd. dajejo vsakomur dovolj možnosti, da se vsestransko kulturno razvija.

Naloge kulturnih delavcev so zelo velike in težke, vendar se jih še mnogi ne zavedajo v polni meri. Mislim, da sta vzgoja in poučevanje naše mladine najvažnejši nalogi kulturnih delavcev v novi Jugoslaviji. Ker pa ni mogoče vskladiti naglega razvoja naših kulturnih ustanov z dotokom strokovnih kulturnih delavcev, je bila naša ljudska oblast primorana, da pritegne k sodelovanju tudi kulturne delavce, ki jih je vzgajal stari kapitalistični družbeni red. Kakor že povedano, je ogromna večina kulturnih delavcev takoj spoznala pravo pot že v času narodnoosvobodilne borbe, mnogi pa so ostali ob strani in stojijo ob strani še danes, čeprav so danes žrtve mnogo manjše. Mnogi učitelji in profesorji še danes mislijo, da je dovolj, če slepo zadeste učnim načrtom, da učencem lepo govorijo o socializmu, sami pa verujejo v nekaj tretjega. Takl, tako imenovani lojalni odnosi pri vzgoji novega rodu, so zelo nevarni in zelo kvarno vplivajo

na našo mladino, ki je posebno v letih pubertete zelo kritična in kljubovalna. Prav bi bilo, da bi po vzgledih v ostalih okrajih tudi v našem okraju pregledali naše vrste in javno prediskutirali, kdo je poklican, da vzgaja našo mladino, da se ne bi dogajali primeri, kot je ta, da je učiteljica dopoldne lepo po »liniji« razlagala otrokom družbeni razvoj, pred tem pa je prišla naravnost iz cerkve v šolo.

Pot našega razvoja je zgodovinska pot in zgodovinski razvoj nikogar ne čaka. Ndor se velikim dogodkom izmika, saj se ne čudi, da bo ostal daleč zadaj, čeprav je bil morda v kapitalistični družbi vpoštevan kulturni delavec.

Kje pa je področje dela kulturnega delavca v socialistični družbi? Prav zagotovo tam, kjer so delavske množice. Niso to samo šole in vzgojne ustanove, to so tovarne, rudniki, delavnice in kmetijske zadruge, ki potrebujejo naše pomoči in čakajo naše odločitve. Mi sami si moramo poiskati pot v te obrate in posredovati naše umske sposobnosti našim producentom, ki nam bodo, oboroženi z znanjem, ustvarjali še večje dobrine, ki bodo sad skupnega dela kulturnega in fizičnega delavca za istočasni dvig življenjske ravni in lepše prihodnosti.

Druga javna produkcija mladih glasbenikov v Gorišnici

V nedeljo, 22. t. m. so nastopili drugi na javni produkciji mladi glasbeniki iz Gorišnice, da ob zaključku šol. leta pokažejo svoje uspehe in napredek, ki so ga poleg šolskega dela dosegli tudi na glasbenem področju. Starši nastopajočih in mnogi drugi prijatelji glasbe so do zadnjega napolnili prostore razred nižje gimnazije ter s tem pokazali, da se zanimajo za glasbeno kulturo.

Predhodno je pionirski pevski zbor nižje gimnazije pod vodstvom tov. Terbuževca zapel štiri narodne, ki so jih navzočji nagradili z navdušenim aplavzom.

Za uvod sta zaigrali: tov. Kirbiševa, Kobilica in učenka violine, Frica Gečeva (klavir ter prva in druga violina) »Valove« od Louis Krona. Sledil je nastop učencev od najmlajših, ki se učijo komaj pol leta do najstarejših, ki se glasbeno šolajo že tri leta, med njimi Lizika Rozman na klavirju ter Marta Šober na violini pa jima je sledil Bojan Stančič.

Nato so nastopili starejši klaviristi: Irena Sugman, ki se uči klavir dve leti, je zaigrala »Bom šel na planince« in »Na Gorenjskem je fitnetno«. Violinistka Frica Geč je nato zaigrala nekaj del. Kot gosta pa sta še nastopila gojenca nižje glasbene šole v Ptujju Marinka Stančič na klavirju in Tonček Mulej.

Na produkcijo so povabili tudi prijateljico glasbe, skoraj 80 let staro in slepo Mino iz Doma onemoglih v Murretinčih, ki je na citre zaigrala nekaj komadov in žela od poslušalcev mnogo priznanja in sočustvovanja.

Vesel in zanimiv popoldan so nato zaključili pionirji iz osnovne šole z Gebčevco spevoigro »Kresničke«, kjer je pol Kresnička Bojan Stančič s čistim in lepo zvenčim glasom.

Produkcija je pokazala prav lep napredek naših mladih muzikov, za kar

gre priznanje tov. Kirbiševi, ki poučuje klavir in tov. Kobilici, ki poučuje violino. Ljudje so z zadovoljstvom zapuščali šolo v prepričanju, da je pevška in glasbena vzgoja na vasi potrebna, ker bomo s pesmijo in glasbo odpravili po naših vaseh marsikatero grobot in nekulturno obnašanje mladine, ki se še vedno pojavlja zlasti ob veselicah po naših vaseh. Čestitamo vsem nastopajočim z željo, da bi svoje delo na glasbenem področju vneto nadaljevali in ob letu pokazali še večje uspehe in napredek.

Prpravimo se na setev oljne repice

Ječmen, rž in pšenica že zorijo. Odločiti se moramo, kaj bomo posejali na ta strnišča. Oljna repica je rastlina, ki jo sejemo v avgustu. Ta rastlina si je utrla pot v vseh predelih naše republike in povsod prav dobro uspeva. Daje nam obilen sad, ki ima primeroma visoko ceno. Razen tega pa ta rastlina ne črpa zemlje, ker je zahtevna le za okopavanje. Okopavanje pa opravimo s stroji (okopalnikom), če posejemo repico s strojem ali v vrste. Obdelava je, kot rečeno, zelo enostavna, rastlina ni preveč zahtevna, trud pa nam bogato plačuje s svojim pridelkom. Oljna repica je prvi poljski pridelek in že v mesecu juniju ozir. juliju dobimo zanj bogato plačilo.

Oljno repico poanjemo že zadnje dni maja in v prvi polovici meseca junija, zato lahko to njivo vnovič posadimo s krompirjem, ajdo, koruzo »hitrico«, peso, graščico in z drugimi krmilnimi rastlinami. Krompir bo dobro obrodil, če ga bomo posadili po oljni repici. Ta krompir je posebno bogat na škrobu in je zavoljo tega priporočljiv za semenske namene. Donos krompirja ne zaostaja za onim, ki je bil posajen v marcu ozir. aprilu, kar je dokazano z večkratnimi preizkušnjami nekaterih pridelovalcev.

Ce upoštevamo, da je donos oljne repice cca 1500—2000 kg v povprečju, tedaj moramo oceniti donos oljne repice na 50.000 din na ha, a razen tega bo saditev krompirja dala približno isto letino, kot če bi bil krompir posejan v marcu ozir. aprilu. Iz tega se vidi, da je oljna repica najhvalejnejša kultura in da se bomo zato odločili, jo sejati v vedno večjih površinah. LP.

pa se bo moral zagovarjati pred sodiščem.

Da je Milošič odslužil kadrovski rok, mu nihče ne oporeka. Vendar s tem še ni rečeno, da se mu ni treba pokoravati odredbam vojskih in civilnih oblasti. Kot človek, ki je slušal bivšo jugoslovansko in pa nemško vojsko, bi moral vedeti, da je obramba domovine dolžnost vsakega državljanca. Moral bi vedeti, da tu ne more biti nobene izjeme. Tudi takih ne, ki zaradi svoje trmoglavosti ne bi hoteli biti vpisani kot vojaški obvezniki. S takim odnosom napram vojskám in civilnim organom je Milošič pokazal pravo sliko sovrznika svoje domovine ter kot tak zažulil preziranje vseh poštenih državljanov. Sodišče, ki bo obravnavalo njegov primer, mu bo prav gotovo odmerilo primerno kazen.

Svojo pravo sliko sovrznika socialistične domovine je Milošič pokazal v nedeljo, 22. junija, v zadržni gostilni Leskovec. Ze navsezgodaj je v gostilni zbranim mladincem govoril, da mu ni dosti do tega, če ga bodo zaradi navedenega primera predali sodišču ali pa ga poklicali na vojaške vaje. »Bom se odslužil,« je rekel Milošič. »Ce bi pa do česa prišlo, jim bom še pokazal, da znam boljše streljati kot oni.« S temi besedami je hotel povedati, da se misli zaradi zgoraj navedenega primera, katezega je zakrivil sam, mačevati v slučaju da bi prišlo do vojne. — Milošiču in tistemu malemu delu njegovih somišljenikov lahko danes odkrito povemo, da bodo ljudske množice, ki imajo v rokah oblast, s temi malenkostnimi sovrzniki znale pravočasno obračunati.

H. V.

Uspešni zaključek leta mladih harmonikarjev v Ptujju

Harmonikarska šola SKUD J. Lacko v Ptujju je priredila v sredo, dne 25. junija t. l., zvečer, v dvorani Glasbene šole, s svojimi učenci javni nastop kot zaključek šolskega leta.

Obsežen spored je pokazal že v prvem delu z osmimi točkami, ki jih je izvajal I. letnik, katerega vodi vodja šole tov. Baša Andrej.

V drugem delu z 12 točkami je igral II. letnik pod vodstvom tovariša Frasa Ferda.

Učenci I. letnika so si znali osvojitl vse navzoče ljubitelje domače glasbe. Učenci so nastopili posamezno in v skupinah.

Zaradi obširnega sporeda ni mogoče omenjati posameznih malih in večjih harmonikarjev, vendar se more omeniti, da so bili junaki dneva: mali Ilec Peter, Brus Jožica, Zelenko Marjetka, Kranjc Franja, Metličar Metka in Kopic Milica. Bill so v igranju odlični, za njimi pa niso zaostali tudi drugi.

Prvi del sporeda je zaključila skupina I. letnika, ki je zaigrala devet narodnih pesmic in to brez neto zelo lepo in mogočno; s tem so pokazali, da so tudi v zboru dobri igralci.

V drugem delu sporeda pod vodstvom tov. Frasa Ferda sta si znala učencev skupic Ivko in učenka Pečnik Marija s svojim izvajanjem osvojitl poslušalce, pa tudi drugi učenci niso zaostajali. Vsi so bili v igranju prav dobri in vse kaže, da se bodo razvili v prav dobre igralce na harmoniko.

Majcen Zvonko je igral odlično Belinjevo koračnico iz opere »Norma« in Fr. Suppéjevo pesem iz operete »Bocaccio«. Njegovo izvajanje in prednatanje obeta, da bo postal odličen igralec na harmoniko.

sedanji dobri šoli bo postala odlična igralca na harmoniko.

Skupina II. letnika je za konec sporeda zaigrala dve narodni pesmi in pokazala, da je kos svoji nalogi.

Da je šola na prvih potih, dokazujejo lepi uspehi vztrajnega dela z malimi harmonikarji.

Starši, ki imate za glasbo nadarjene otroke, vpišite jih v prihodnjem šolskem letu v našo harmonikarsko šolo, saj jim s tem omogočite doseči to, kar jim nudi ljudska oblast.

Udeležba tega zaključnega večera je pokazala s svojim številnim obiskom, da se ravno delovno ljudstvo iz Ptujja in okolice zanima za uspehe šolanja svojih otrok ter da hoče biti v bodoče v dobri povezavi z vzgojitelji, kar bo vodilo k nadaljnjim uspehom. A. K.

Milošič Franc iz M. Varnice »bo znal boljše streljati«

Milošič Frane iz Male Varnice je od leta 1946 do danes dobil več pozivov, da se mora javiti na Vojnem odseku v Ptujju zaradi izdaje vojaške knjžice in v pisa v vojaški razvid. Pozive mu je vedno dostavljali krajevni ljudski odbor Leskovec. Ker se Milošič pozivom nikakor ni hotel odzvati, ga je predsednik KLO večkrat ustmeno opozoril na posledice zaradi odtogovanja od vojaške službe. Vendar to Milošiču ni nič pomagalo. On se enostavno ni hotel prijaviti. Tako ravnanje je napram organom KLO Leskovec opravil čeval z izgovorom, da je svoj kadrovski rok odslužil v bivši Jugoslaviji in pa da je bil dovolj dolgo v nemški vojski. Rekel je tudi, da ima staro jugoslovansko vojaško knjžico druga pa da mu ni potrebna. Dne 14. junija se je Milošič vendar javil na Vojnem odseku ter sprejel novo vojaško knjžico. Za svoje odtogovanje od vojaške službe

Našo živinorejo - na nova pota

Ing. Janez Hvastja

V lepem spominu nam bo ostal letošnji piemenski sejem v Ormožu dne 29. maja t. l. ne le zaradi hvalevredne organizacije, temveč zlasti še zato, ker je pokazal, da je v našem ljudstvu še dovolj plemenite prirojene in privzgojene živinorejske zavesti.

Ptujski okraj je znan kot živinorejsko močan, zlasti glede števila živine. Pasemsko ni enoten, pač pa deloma celo neurejen. Vprašanje pasem je bilo že večkrat z raznih vidikov razpravljano, mnenja so se delila v prilog ene ali druge pasme. Zdi se pa, da so taka razpravljanja pogosto preveč teoretska in premalo zajeta iz praktičnega življenja.

Vsakdo je imel priliko v Ormožu spoznati, da je pingavski pasemski okoliš še najbolj kompakten in za dane razmere nekako najboljši izdelan, tako glede tipa živine, kakor glede rejske notranje organizacije. Toda ravno proti tej pasmi je vstajalo in še vstaja mnogo pomislekov, vendar sodim, da so ti za sedaj še vsaj preuranjeni, ako ne sploh neupravičeni.

Trditve, da je tak pasemski otok premajhen, ne drži povsem, ker ob pravilni strokovno vodeni rejski organizaciji je možnost regeneracije vedno podana. Zastoj kot posledice vojne moremo in moramo smatrati samo kot prehodni. Saj so sedaj odpadli in še odpadajo razne težave in ovire, ki so dušile rejsko samoiniciativnost in ki je danes v polni meri že sproščena, kar nam tudi dokazuje piemenski sejem.

Rejski samoiniciativnosti je treba dati prosto odprto pot. Tam, kjer je še omrtvičena, jo je treba zbuditi k življenju. Zopet pa poudarjam, da se mi ne zdi uместno, najprej razpravljati o pasmah, temveč ostanimo pri materialni osnovi, ki nam je dana. Zamenjavati pasmo ne gre tako kot preobleči srako. Sicer pa se je treba najprej vprašati (če smo pri kritiki) ali smo naš material dovolj preštudirali, ali in koliko smo storili, da bi ga izdelali, da bi bil čim boljše? Videli bomo, da je v tem pogledu kar malo storjenega. Tu nas čaka še obširno in prav lepo delo, ki bo pravilno zajeto, lahko rodilo uspehe.

Pingavec je razmeroma mlada pasma; po svojem izvoru in izdelanosti v primeri s kako drugo pasmo (montafonec, simentalce itd.) res primitivnejša tipa živine, vendar pa ravno zato biološko čvrstejši in bolj zdrav! To je praktično ugotovili tudi naš živinorejec sam in je zato s to živino po svoje zadovoljen.

Dejstvo je, da je ormoški tip pingavca bolj mesnat in manj mlečen kakor na primer kranjski. Da je šla reja v to smer, so razlogi v tem, ker sovečasno produkcija mleka v tem okolišju ni bila konjunkturna potreba, pač pa

so krave bile in so še delovna vprežna moč. Med vojno in po njej se je konjunkturno merilo usmerilo na mlečnost, vendar trdim, da ne v toliki meri, da bi to opravičevalo zamenjavo pasme zaradi same mlečnosti.

Obstaja načelno živinorejsko mnenje, naj bi se preko vse Slovenije uvedla enobarvna živina: od severne meje svetlejši belo-pšenični tip, s prehodom proti jugu v sivi in sivorjav. V našem delu domovine je osnova dana v marjadvorcu in pomurcu.

Ce bo nekoč prišlo do uresničenja te zamisli, ki je v svojem bistvu strokovno utemeljena in idealna, potem bo prehod s pingavca na pšeničnega sivca bolj lahek, bolj zdrav in utemeljen kakor preko osnove simentalca.

Morda se bo zdelo komu ta trditve bolj neverjetna, če ga moti rdeča barva. Toda dejstvo je, da so si enobarvna alpska goveda in pa pingavec po svojem izvoru slična ter biološko-genetsko sorodna!

Kako hitro lahko postane iz pingavca sivca, se lahko pričujemo na križanjih v naših Halozah v smeri Rogu-tec.

Neki zgornji okoliš našega okraja so formalno simentalce pasemski, vendar žal notranje manj organizirani in tudi na splošno pasemsko manj tipizirani. Tradicionalna trgovska prepletanja so bila vzrok, da do fiksiranja načrte pasemske reje ni moglo priti. Čas je šušmarsko trgovinarstvo precej odnesel ter ga še bolj bo.

Naše ljudstvo danes sproščeno vseh obveznosti nima več razloga, da ne bi uveljavilo v življenju svoje priljubljene živinorejske zavesti in zastavilo vseh sil v strokovno organizatorno izdelavo svoje živalske reje.

Mi s svojo živinorejo nismo osamljeni na svetu. Z gospodarskim napredkom sveta moramo iti v isti črti, sicer bomo zaostajali in zaostali. V kolikor se bomo znašli pripravljene in delavni, toliko bomo gospodarsko in živinorejsko uspevali. Naša naloga je, da si po socialistični gospodarski liniji priborimo primerno in vidno mesto.

Splošne kmetijske zadruge so naše centrale, ki morajo čim prej organizirati čvrste in delavne živinorejske odseke. Strokovnih delavcev ne bo zmanjkalo. Naj ormoški piemenski sejem služi kot impulz, kot primer, da z organizacijo in dobro voljo, s samoiniciativno in podporo ljudske oblasti na naših gospodarskih temeljih gradimo boljše bodočnost.

Naloga vseh strokovnjakov in živinorejcev je, da naši živinorejci pravilno in preračunano ter čim bolj življenjsko in praktično nakazujejo - nova pota!

Na podlagi 12. čl. splošnega zakona o ljudskih odborih. Ur. l. FLRJ št. 22/52, izdaja Okrajni ljudski odbor Ptuj na predlog Sveta za gospodarstvo

ODLOK

o obveznem uničevanju njivskih plevelov, zlasti tistih, ki se širijo s pomočjo vetra.

1. čl.

Nelzvrševanje potrebnih agrotehničnih ukrepov v svrhu zatiranja njivskih plevelov, zlasti tistih, katerih seme raznaša veter, je izvor širjenja plevelov na okoliške površine in eden od važnejših vzrokov, ki ogrožajo poljedelsko proizvodnjo.

2. čl.

Da se prepreči razširjenje njivskih plevelov, zlasti tistih, ki se širijo s pomočjo vetra, morajo koristniki zemljišč pristopiti k mehničnemu in po potrebi h kemičnemu zatiranju, zlasti z raztopino zelene galice (18%), neoljnim apnenim dušikom ter kajnitom.

3. čl.

Za zatiranje nevarnih plevelov morajo koristniki zemljišč pravilno oskrbovati gnoj, čistiti žitna in druga semena, jarke, ozare in meje med njivami.

4. čl.

Zatiranje plevela bodo koristniki zemljišč pospešili s pravilnim kolobarjenjem rastlin, z dobro obdelavo zemlje in z zaoravanjem strnišč.

5. čl.

Koristniki zemljišč ne smejo dopuščati, da bi zapleveljene njive, meje, ozare, travniki itd. ostali še nadalje izvor širjenja plevelov in okoliške površine in morajo pred cvetenjem zatirati sledeče plevelce: osat - osec (circium arvense), rogoviček (galinsoga parviflora), predenico (coccinea trifolii), slak in lapuh.

6. čl.

Ta odlok prične veljati osmi dan po objavi na razglasnih deskah OLO Ptuj, na razglasnih deskah občinskih ljudskih odborov oz. najkasneje osmi dan po objavi v »Ptujskem tedniku«.

Ptuj, 18. junija 1952.

Predsednik: Janez Petrovič.

Opozorilo!

Postaja Ptuj nam je poslala v objavo sledeče opozorilo za starše iz območja mesta Ptuj.

Ponavljajo se slučaj, da razne nepoklicane osebe, predvsem pa šoloobvezni otroci, in v nekaterih slučajih še manjši, pobirajo staro železo na območju postajnega in delavnjskega prostora postaje Ptuj. Otroci prihajajo večkrat z vozički in nalozijo tudi večje komade železa, kot so odbojniki, spenjače, zavornjake itd. Opozorjamo starše, da so v smislu zakona odgovorni za delo nedoletnih otrok, zato naj vzgojno vplivajo nanje, ker bomo v bodoče vsak ugotovljen prekršek prijavili notranjemu odseku v kaznovanje.

Istočasno opozarjamo potujoče občinstvo, da se poslužuje dohoda na postajo samo in izključno javno priznanih dovoljenih poti in da je vstop na peron dovoljen samo z veljavnim prevoznim izkazom ali s peronsko karto. Prepoveduje se vstopanje in izstopanje iz vlaka na nasprotni strani postaje, hoja ob progi, zlasti pa preskakovanje ograje in železniških naprav. V zvezi s tega širše konference železniških organov in organov ljudske oblasti je treba navedene prekrške izkoreniniti in se bo pristopilo tudi k kaznovanju v smislu »Odredbe o prekrških zoper red in varnost na železnicah« (Uradni list FLRJ št. 67/50 in 56/51).

Vodstvo postaje.

ŠPORT

DRAVA: ŽELEZNIČAR (Mbr) 3:1 (3:0)

Ptuj, 22. junija (-lk). V polfinalni nogometni tekmi MNP za Titov pokal je danes ptujski Drava z lepo in hitro igro, predvsem napada, v prvem polčasu porazila rezervno moštvo Železničarja iz Maribora z rezultatom 3:1 (3:0). Gole sta dosegla Sirec II. dva in Sirec III. enega. Po neuspehu prejšnje nedelje (Drava: Fužinar 1:0) nas je danes vse moštvo ugodno presenetilo.

RUDAR (VELENJE): DRAVA 3:1

Velenje, 29. junija (-lk). V današnji finalni nogometni tekmi za Titov pokal je velenjski Rudar s slabšo tehnično igro, a hitrejšim napadom, premagal Dravo z rezultatom 3:1 (0:0).

Sodnik Brunšek iz Celja je sodil zelo neobjektivno, prisojal proti Dravi kazenske strele za vsak najmanjši prekršek, obenem pa oškodoval Ptujčane za dve enajstmetrovki. Tudi stranskih dirigranih sodnikov ni bilo, zato je ta posej prevzel predsednik SD Rudar in za drugega stranskega sodnika je bil kar igralec II. moštva.

Ves prvi polčas je bil enakovreden, vendar s pogostejšimi napadi Rudarja, toda oba kluba nista imela sreče v kazenskem prostoru, predvsem Drava, ki je prvi polčas vodila v kotih 5:1.

V drugem polčasu pa se je pričela vse bolj izražati tehnična premoč Drave, kar se vidi v kotih — skupno 9:3; vendar so Rudarji z enostavno in poirtvovalno igro prešli v napad in po krivdi Dravine obrambe dosegli vse tri gole; za Dravo pa je dal gol Sirec II po lepem predlozku Sireca III.

Najslabši del Drave je bil napad, najslabši mož v napadu pa Sirec Maks. Z izgubo te tekme je Drava izpadla od nadaljnega tekmovalja za pokal tov. Tita.

Velika tombola v korist gradnje kulturnega doma heroja Lacka 10. avgusta t. l. v Ptuj

Kljub težavam v okviru priprav za najavljeno veliko tombolo, je odbor za gradnjo Kulturnega doma v Ptuj storil vse, da se bo tombola lahko vršila 10. avgusta t. l. Najavljeni način igre, t. j. tombola vezana z loterijo, je opušen. Odbor je moral upoštevati nove predpise za izvajanje tombol in loterij. Ostali smo samo pri tomboli večjega obsega. Pridretili so poleg odbora za gradnjo družbene organizacije in sicer: okrajni odbor OF v Ptuj, okrajni odbor AFZ v Ptuj, mestni odbor Zveze borcev NOV v Ptuj, Združenje rezervnih oficirjev v Ptuj in Prostovoljno gasilno društvo v Ptuj. Odbor za izvedbo tombole je že pristopil k izvedbi vseh organizacijskih priprav, da bo tombola takega obsega potekala brezhibno in na splošno zadovoljstvo igralcev. Skupna vrednost dobitkov znaša tri milijone dinarjev.

Tombola se bo vršila na prostem v Ljudskem vrtu s pričetkom ob 9. uri. Seznan tombolskih dobitkov je do kaj bogat in pester in je dokončen:

50 tombol v vrednosti 1.730.000 din in sicer: 1 stanovanjska hiša na Trah; 2 motorni kolesi; 1 radioapar; 3 ženska kolesa »Steyr«; 3 moška kolesa »Steyr«; 1 plemenski bik; 2 kompletni kuhinjski opre; 1 bakreni kotel za žganjekuho; 12 m volnena blaga (kamgarn) za 4 obleke; 1 junc, težak 200 kg; 4 svinje po 100 kg; 2 kompletni vrtni garnituri; 1 moška obleka »Fresko«; 12,80 m blaga »Fresko« za štiri obleke; 18 m blaga »Fresko« za 6 oblek; 1 nov hrastov sod za 300 litrov; 1 sod (60 litrov) vina; 2 glinasti sobni peči; 1 glinasta kmečka krušna peč; 50 m flanel za perilo (5-krat); 1 tapicerani naslonjač; 1 kuhinjska miza s štirimi stoli; 1 sod (30 litrov) vina. Nadalje še 100 decitern v vrednosti 300.000 din, 200 kvintern v vrednosti 400.000 din, 500 tern v vrednosti 150.000 din in 5000 amb v vrednosti 420.000 dinarjev.

Tombolske karte po 50 dinarjev bodo prodajale zgoraj navedene družbene organizacije po svojih članih od 3. julija naprej.

Poslužite se izredne prilike, poskusite svojo srečo, prispevajte k nakupom tombolskih kart h gradnji našega kulturnega doma v Ptuj.

Vsa potrebna tehnična navodila bomo objavili v naslednjih številkah tednika. Odbor.

VABILO

V nedeljo, dne 6. julija 1952 vsi na veliko lovsko veselico v grad Stattenberk pri Makolah. Vsakovrstna mrzla in topla jedila, pijače ter znanj »Jazze« bodo doprinesla k prijetni zabavi. Oglejte si ob tej priliki zgodovinski grad Stattenberk (znamenite freske). Na razpolago so tudi prenočišča.

Vabi LD Makole

Rojstva, poroke in smrti V JUNIJU 1952.

Leskovce:

Rojstva: rojeni 2 deklici in 1 deček. Poroke: Smigoc Janez, roj 1924, iz Repišč, in Vindiš Julijana, 1930, iz Sp. Leskovca.

Smrti: Vidovič Jožef, 1886, iz Velike Varnice 31; Milošič Jožef, 1907, iz Vel. Okiča 20.

Lešje:

Rojstva: 10 otrok — 7 fantkov in 3 deklice.

Poroke: Znidar Alojz, Pečke 49, s Fideršek Marijo, Stoperce 24; Korže Stanislav, Stoperce 13, z Galun Marijo, Stoperce 18; Pišek Stanislav, Lovrenc na Dravskem polju 68, z Domanjko Marijo, Lovrenc na Drav. polju 47.

Smrti: 8 oseb in sicer: Vrabčič Karel, Sveča 7; Bedenik Matevž, Podlož 20; Grušovnik Marija roj. Planinc, Dolekce 2; Sekač Vlacelj, Majšperk (proglasen mrtvim); Valant Leopold, Nadole 37; Gabrovec Simon, Plajnsko 16; Jerič Neža roj. Kešpert, Bolfenk v Halozah 57; Vitč Marija roj. Kunstek, Grdina 20.

Podlehnik:

Rojstva: Ložinšek Marija roj Vidovič je rodila sina 8. jun. v Sedlašku; Habjančič Jožefa iz Sedlaška 77 je rodila hčerko 2. jun.; Segja Julijana roj. Gajšek, iz Zakla, je rodila sina 25. maja; Cafuta Cecilija roj. Strucl, iz Gruškovca, je rodila sina 1. junija; Podgoršek Marija roj. Cafuta, iz Gruškovca 143, je rodila sina 22. junija; Mohorič Hildegarda roj. Koj, iz Dežne 37, je rodila hčerko 14. junija; Drevenšek Neža roj. Hliš, iz Gorce 62, je rodila hčerko 22. junija; Stebih Marija roj. Srdinšek, iz Podlehnik 91, je rodila sina 23. junija.

Poroke: Golc Stefan iz Dežne in Mlakar Marija iz Regvat Marija iz Podlehnik; Srdinšek Jožef iz Podlehnik; Rodošek Anton iz Dolene in Bedrač Marija iz Gorce.

Smrti: Ložinšek Olga, roj 1. aprila 1952, iz Gorce 4.

Šerugovi iz Hajdoš si s tem niso pridobili ugleda

18. junija 1952 so pred gostilno KZ Videm z noži težko telesno poškodovali Andreja Murka iz Pobrežja. Zavaljati se je le hitremu prevozu v bolnišnico, da je ostal pri življenju. Ljudje se zgražajo nad pretepači: Alojzom Šerugo in njegovima sinovoma Felikom in Alojzom iz Hajdoš ter Francem Horvatom iz Zg. Brega; posebno pa nad sinom Alojzom, ki je bil junak noža. — Pričakujemo, da jim bo sodišče odmerilo zaslužen kazni.

OBVESTILO. Aeromiting v Srednji 6. julija t. l. odpade po obvestilu Letalske zveze Slovenije zaradi tehničnih zaprek. Ostali del napovedanega programa bo izveden ob 14. uri. — Okrajni odbor LT Ptuj.

Objava. Obveščamo prebivalce ptujskega okraja, da začne dne 3. julija 1952 na mestni odbor št. 5/6 davne knjizice zaradi vnosa predpisane akcizije za tretje četrtletje 1952 in merjave istih z davčno kartoteko. Obenem pozivamo vse navedene, da poravnajo čimprej vse event. že zapadle zaostanke, da se izognejo občni stroškom, ki nastanejo ob prisili izterjavi. — Predsednik mestne občine Vogrinec Janko, l. r.

MALI OGLASI

PRODAM samsko spalnico, Vprašati v upravi.

TELICO dam v rejo in prodam dva sode od 300—600 litrov. Naslov v upravi.

DVA KRAVARJA-MOLZAČA srednja let sprejme v službo Državno poslovno Podlehnik.

UPOKOJENEC s posestvom želi spoznati vdovo z malim premoženjem, svrhu skupnega gospodinjstva ali event. ženitve. Naslov v upravi.

PREKLICUJEM člansko izkaznico Društva učiteljev na ime Pulko Pavla učiteljica, osnovna šola Naraplje.

PRODAM HISO s sadovnjakom in njivo v Stogovcih. Polzve se v upravi.

PRODAM dober BENCINSKI MOTOR 6 Ks. Praprotnik, Pavlovc, p. Ormož.

NAJDIJELJA okvirnega dela harbone, ki je bil izgubljen v soboto 28. junija, prosim, da mi ga pronači vrne. Esih Franc, Likarski mojster, Ptuj.

PETLJANSKA viničarska družina 188 vinarjaro v najem za obdelavo v okolici Ptuja ali Maribora. Nastop lahko 1. oktobra 1952. Roškar Anton, Turški vrh 67, p. Zavrč.

PRODAM kotel za žganjekuho. Naslov v upravi.

ZITNIK in VIDOVIČ STANKO preključuje, da bi si Lah Konrad prisvojil denar.

KMETJE! Kvalitetna in najcenejša rešeta, sita in druge izdelke suhe robe dobite v Ptuj v sitarski delavnici Pintar Anton, Slomškova 3. Ponovno prosimo stranke, da čimprej dvigne popravljene predmete!

BLADILNIK na led na prodaj. Naslov v upravi.

Ujeli so se prekupčevalci z orožjem

Zamušani, 17. junija (Vic). — 17. junija 1952 so organi Ljudske milice Gorišnica prišli na sled prekupčevalcem samokresov in jih vzele v postopek.

V začetku tega leta je Franc Kolar iz Formazke stev. 46, prodal samokres večjega kalibra vojaškega izvora Mirko Lahu iz Zamušan stev. 32 za 250 dinarjev. Kupec omenjenega samokresa je istega preprodal naprej mladoletniku Stanku Rebercu v Zamušan stev. 16 za 3000 din in si napravil s preprodaj 500 din dobička. Mladoletnik Stanko Reberc je prišel sicer do denarja na ta način, da je pripravil svojo teto, ki je sirota, da mu je posodila nekaj denarja za malenkost je pa imel sam. Samokres je dobro odčisti in nemazal ter ga shrnil na podstrešje gospodarskega poslopja, kjer je že imel shranjen en samokres kal. 9 mm tudi v dobrem stanju. Samokresa si je hotel ogledovati in stit ob odsotnosti staršev, da ti se sploh niso opazili. To se pravi: 14-letni Stanko je imel dva težka samokresa, katera bi mu naj po lastni izjavi služila za streljanje pištev.

Kot postredovalce pri prekupčevanju samokresa je bil Jože Erzenjak iz Zamušan stev. 33, star 14 let, kateri je obenem imel doma civilni samokres večjega kalibra, sicer že nekoliko zarjavel, kljub temu pa uporaben, s katerim je streljal. Za ta samokres je vedel tudi njegov oče, ki mu je istega že skrli, s pa bil toliko uviden, da bi ga oddal pristojnim oblastem. Sin je nato samokres zopet našel in zopet streljal. N srečo se ni obstrčil.

Iz navedenega vidimo brezbržno posameznih staršev, ki dopuščajo svojim otrokom pečati se z nevarnim orožjem, ki bi jih lahko spravilo v nesrečo. Posebno kritičen primer je Erzenjak, ki je vedel za samokres, ki ga je imel njegov sin ter da je z istim streljal, da ni on kot razumen priletel oče od dal samokresa na pristojno mesto.

V takšnih primerih si zaslužijo stari najstrožjo kazni, ker ne posvečajo svojim otrokom dovolj paznje in jim dovolj ne pouče, da pride v takšnih primerih lahko tudi do človeških žrti tistih, ki so lahko imeli ali za kof drugega. Posebno obsojanja vreden je še vreden primer Mirka Laha, starej 19 let, ki je samokres prodal mladoletniku in ga še ogoljufal za 500 din.

V kolikor se vidi ni ob priliki barmantanja z orožjem pomislil, da se lahko otrok sam poškoduje ali pa koga drugega, ampak je samo streljal za dobiček, kom, ki si ga je prigoljufal od nezrelega mladoletnika. Upamo, da bodo pristojni organi po končanem postopku odmerili tem »načebučnim« mladenčem pravično in strogo kazni, da se v bodoče kaj sličnega ne bo prišlo um.

Juhnar Simon iz Zabovc se še ni sprijaznil z današnjim ureditvijo

Markovci, junija (Vic). 3. junija 1952 v popoldanskih urah se je zatekel Juhnar Simon iz Zabovc št. 3 v točilnico KZ Markovci, tam se močno opijanil in pričel z blatenjem KPJ in narodnoosvobodilne borbe.

Ravno v terek je bilo, ko se je Juhnar napotil na občino Markovci, da poravnava svoje davčne obveznosti. Ko se je vračal domov, precej razburjen kot njemu slični nergači, se je ustavil v točilnici KZ Markovci, se močno opijanil in v takinem stanju začel blatiti KP Jugoslavije, ter teptati pridobitve NOB. Po njegovem mnenju ni naša z krvjo priborjena svoboda, za katero je darovalo življenje tisoče in tisoče najboljših sinov naše domovine, pravilna, ker mora on in njemu slični nezadovoljniji plačevati davčne obveznosti in se ravnanj po naših zakonitih predpisih. Niti s klevetanjem Partije kot avantgardne delavskega ljudstva z raznimi neumestnimi klevetami, si ne bo Juhnar svojega položaja izboljšal. S tem, da je klevetal KPJ in teptal pridobitve NOB, se še ni zadovoljil, vsakega prisleca v omenjeno točilnico je izžival in napadal z najrazličnejšimi psovskami in jim dajal imena, ki niti živali ne pripadajo.

Ljudstvo tukajšnje okolice, ki ga dobro pozna in njegove razmere doma, smatra, da naj faje Juhnar preneha z vsakodnevnim uživanjem alkoholnih pijač, da bo lahko izpolnjeval svoje davčne obveznosti in bo mirno živel skupno s svojo družino in da bo v treznem stanju lahko postavil res pravilne zahteve na merodajnih forumih, ne pa za klevete, kot sedaj. Ta in slični primeri nam jasno kažejo posameznike, kakšno je njihovo razpoloženje do ljudske oblasti, katerega pa v treznem in premišljenem stanju ne pokažejo. Če se pa naučijo alkohola, se pa v nekaterih primerih skoraj preveč na široko razgovorijo, misleč, da pijanost izključuje kazensko odgovornost.

USPEHI PTUJSKIH KEGLJAŠEV

Ptuj, 1. julija (EC). Danes je bila na ptujskem kegljišču v Ljudskem vrtu tekma med kluboma Slander Maribor: Ptuj, ki je končal z zmago Ptujčanov z uspehom 263:240 lesov. S to novo zmago si je KK Ptuj utrdil vodilno mesto v spomladanskem oblastnem prvenstvu. V nedeljo se bo pomeril z Ljutomerčani na kegljišču v Ljutomeru. Ptujski kegljaški klub je dosegel z izvolitvijo agilnega odbora, obnovo kegljišča, rednimi vajami in medklubskimi tekmovalni prvo mesto v mariborskem oblastnem tekmovalju in si zagotovil vse možnosti, da se bo razvijal in širil še dalje ter dosegel še večje uspehe tudi izven oblastnega področja.

-m